

Technicus: ken je kracht

© Jan-Willem Wesselink

Interview met Harry van Ingen, KIVI en Gerard Reit, NIRIA
Carrière & Update Techniek, november 2002

N.B. KIVI en NIRIA zijn in 2004 gefuseerd tot KIVI NIRIA

Technici moeten hun loopbaan veel serieuzer nemen, vinden Harry van Ingen en Gerard Reit. De heren werken voor de belangenorganisaties van respectievelijk de academische en HBO-ingenieurs. “Heel veel technici kennen hun eigen marktwaarde niet.” Maar er ligt ook een belangrijke rol voor de oude rotten. “De club mensen die momenteel aan de touwtjes trekt in de techniek kijkt veel te weinig om naar de nieuwe generatie.”

“Als ik een CV van een technicus zie, valt me heel vaak op dat de nadruk zo op kennis ligt. Technici halen hun eigenwaarde uit hun kennis. Maar de waarde van de kennis wordt overschat. Ik heb liever een medewerker die zich ook op andere vlakken heeft ontwikkeld.” Harry van Ingen is coördinator bij het KIVI, het Koninklijk Instituut Van Ingenieurs. Hij vindt dat technici een schijnzekerheid zoeken in opleiding en training. “Mensen komen vaak naar mij en vragen naar een opleiding. Maar ik vraag altijd eerst waarom ze die opleiding nodig denken te hebben. Welk talent moet nog verder ontwikkeld worden? Soms blijkt dat kennisvermeerdering helemaal niet nodig is. Voor mensen die zoveel waarde hechten aan kennis is dat niet gemakkelijk om te accepteren. Maar als je op een bepaalde leeftijd komt, krijg je het overzicht waarmee je kennis goed kunt inzetten en dat moet je doen.” Gerard Reit is het met hem eens. Hij heeft een soortgelijke aanstelling als Van Ingen, maar dan bij het NIRIA, de belangenorganisatie voor ingenieurs met een hbo-achtergrond. “Heel veel technici kennen hun eigen marktwaarde niet. Ik kom regelmatig mensen tegen die hun kennis binnen hun eigen baan niet meer kunnen inzetten. Maar daarmee is die kennis niet waardeloos geworden. Die mensen kunnen prima als adviseur aan het werk.”

Specialist

Reit en Van Ingen hebben allebei een technische achtergrond. Van Ingen werkte vijftien jaar als weg- en waterbouwkundige. Momenteel werkt hij vanuit een eigen praktijk als socratische coach voor managers en ondernemers met werk- en loopbaanvragen. Reit werkte als besturingstechnoloog bij Gasunie, waar hij opklom tot lid van het managementteam van de afdeling research en development. Een carrière die hij gekshekend een bewijs van technisch onvermogen noemt. “Wij moeten af van de status die kleeft aan een afdelingshoofd. De belangrijkste taak van een leidinggevende is er voor te zorgen dat de rest van de afdeling goed zijn werk kan doen, voorwaarden scheppen. Maar moet je daar een goede technicus voor nemen? Ik vind van niet. Die heb je nodig in het productieproces. In Amerika zijn ze daar verder in. Daar is het niet vreemd dat specialisten meer verdienen dan leidinggevend. Zover zijn we hier nog niet.” Van Ingen is het met hem eens. “Het is een stereotype dat je per se moet doorgroeien naar de top van een bedrijf. Aan de andere kant wordt het ook onderschat. Van een leidinggevende verwacht je andere kwaliteiten dan van een technisch specialist. Je moet goed kunnen communiceren, je moet je kwetsbaar op durven stellen, je moet een mentorrol kunnen vervullen. Dat heeft lang niet iedereen in huis.”

Bald Consulting

De kunst van het vragen stellen

Van Ingen vindt dat veel technici niet goed nadenken over hun loopbaan. Ze stellen zich niet de vraag wat ze willen met hun carrière. Of ze leidinggevende willen worden of zich juist willen specialiseren. Het is een gevolg van de hoogeconomie, vermoedt hij. In een arbeidsmarkt die zo krap was (en voor technici nog steeds is) komt veel vanzelf. En dus ook de carrière, lijkt de redenatie. Zeker de nieuwe generatie zou wat tegenwind kunnen gebruiken. “Er is een generatie op de arbeidsmarkt gekomen die gemakzuchtig is geworden. Dat is ook logisch, als je weelde hebt ga je je ernaar gedragen. Ik heb er niks op tegen dat mensen veel verdienen, maar ze moeten wel de waarde van zaken blijven inschatten.

“Soms blijkt kennisvermeerdering helemaal niet nodig, voor technici is dat vaak moeilijk te accepteren.”

Ik verwijt de nieuwe generaties dus niets. Ik constateer alleen.” Maar Reit ziet ook een andere kant. De generatie van vandaag mag dan meer verdienen, andere zekerheden zijn stuk voor stuk overboord gezet. “Mensen die opgroeien in een stormachtige wereld, worden zelf vaak ook stormachtig. Kijk naar de politiek. Het kabinet Balkenende wilde zoveel veranderen dat van consistentie geen sprake meer was. En voor ze daar goed en wel aan zijn begonnen, zijn ze zelf al weer verdwenen. Ik vind het niet vreemd dat deze mensen hechten aan materiële zekerheden.

Hbo of wo

KIVI en NIRIA vertegenwoordigen twee werelden. Academici aan de ene kant, hbo'ers aan de andere. Hoewel het verschil ook weer niet overdreven moet worden. Niet voor niets werken de verenigingen nauw samen.

“Mensen die opgroeien in een stormachtige wereld, worden zelf vaak ook stormachtig”

Reit: “Hbo'ers en academici vullen elkaar aan. In een organisatie heb je zowel denkers als doeners nodig. Zwart-wit gezien dan. Hbo'ers zijn praktischer ingesteld, die pakken het gereedschap op en zoeken een oplossing. Een academicus gaat eerst rekenen.” Ook in de opleidingscultuur zitten verschillen. “Als ik zie hoe universiteiten met hun alumni omgaan, ben ik verbaasd dat hogescholen dat zo laten liggen. Vier jaar of langer hebben hogescholen de tijd en gelegenheid om hun studenten te overtuigen van het nut van post-hbo-opleidingen in hun ontwikkeling. Ieder bedrijf zou in zijn handen wrijven alleen al bij de gedachte van dat klantcontact. Als je dan ziet hoe die post-hbo-opleidingen lopen, dan kan ik alleen maar concluderen dat ze iets niet goed doen. Je moet studenten heel goed leren wat het nut is van een goede loopbaanplanning. Het liefst binnen de eigen poorten. Dat doen ze veel te weinig.”

Ten slotte hebben de heren nog wat te zeggen over de conclusies uit het *Carrière&Update*-onderzoek onder technici. Reit: “Het is een typisch verhaal van een oudere generatie die negatief oordeelt over de generatie na hen. Ik vind dat wat gemakkelijk.” Van Ingen is het met hem eens. “Dit zijn leidinggevend, coaches, dan moet je toch schamen als je dit zegt over mensen aan wie je leiding geeft? Dan heb je toch iets niet goed gedaan? De club mensen die momenteel aan de touwtjes trekt, kijkt veel te weinig om naar de nieuwe generaties. Ouderen moeten jongeren helpen.”